

חומר האיסור לדבר בשעת התפילה - ב

בפסוק (מלכים א', א') נאמר: "והמלך דוד זקן בא בימים ויכסוהו בבגדים ולא יחם לו" - דוד המלך בזקנותו התכסה בבגדים להתחמם בהם - אמנם הבגדים לא חממוהו.

רש"י על אתר (שם) הביא את דברי חז"ל במסכת ברכות (דף ס"ב ע"ב) שאמרו על כך: "כל המבזה בגדים אינו נהנה מהם לסוף, לפי שקרע את כנף המעיל לשאול", דוד המלך ביזה את הבגדים בכך שכרת את כנף בגדו של שאול המלך (שמואל א'; כ"א, ד'), לפיכך לא היה יכול ליהנות מהם - וכאשר נצרך להם שיחממוהו - לא עלתה הדבר בידו והוא לא נתחמם בהם.

אמר על כך הגאון הגדול רבי אהרן קוטלר זצ"ל, שחז"ל למדונו בזה יסוד נורא! המזלזל בדבר מסויים - שוב איננו יכול ליהנות ממנו - ואפילו אם יש לו סיבה מוצדקת ככל שתהיה לזלזל בו, שכן חז"ל אמרו לנו (מס' ברכות שם) שדוד המלך צדק במעשהו אשר כרת את כנף מעילו של שאול - וביותר אמרו שם, שאף היה מותר לו להרוג את שאול המלך מדין רודף, והתורה אמרה (מס' סנהדרין דף ע"ב ע"א) "הבא להרגך השכם להרגו", אמנם בפועל לא מלאו לבו של דוד המלך להרוג את שאול, והוא התחסד עמו, ולא נגע בו לרעה, אלא כרת "כנף" מעילו לאות ולמופת ששאול היה מסור בידו להרגו והוא ריחם עליו ולא הרגו - ואף על פי כן לא עמד כל זה לזכותו של דוד, וכאשר נזדקן ורצה להתחמם בבגדיו - לא חממוהו הבגדים - על אף המעשה האצילי והמיוחד שעשה דוד המלך ע"ה - וכל זה למה?! מפני שזלזל בבגדים.

הדברים עומדים לנגד עינינו ומלמדים אותנו דרך חיים תוכחת מוסר, יהא זה ברור! אם על ידי מעשיך נגרם זלזול כל שהוא בדבר - ולו שתהא הסיבה - סיבה מוצדקת ביותר, שוב לא תוכל ליהנות מהדבר.

כשיש לאדם ל"ע חולה בביתו - או כשאחד מצאצאיו שוכב בבית החולים ל"ע, והוא מתאבק בין חיים למות רח"ל - מה הוא עושה בשעה כזאת - הרי הוא יהפוך וירעיש עולמות בכל טצדקי דאית ליה! - ואף למעלה מכוחותיו - בתפילות ותחנונים להשי"ת שיחוס וירחם על בנו, וישלח לו רפואה שלימה במהרה, ולא ינוח ולא ישקוט לרגע - הוא יאמר פרקי תהילים בלי הפסק - עוד קאפיטל ועוד קאפיטל!, הוא יפקוד את המקומות הקדושים וישתטח על קברי הצדיקים הטמונים שם שיעתירו עליו רחמים ויפעלו לישועתו, כמו כן יחלה את פני הצדיקים גדולי הדור ויבקש מהם שיעוררו רחמים עליו ויפעלו למענו ישועה מן השמים, אף גם ישלח מנין יהודים לאתרא קדישא 'מירון' לעורר רחמי שמים על ציון התנא האלוקי רשב"י זי"ע, ובהיות ש"צדקה תציל ממות" הוא גם יתרום למען "קופת העיר", והם ישלחו מנין צדיקים לציון רבי יונתן בן עוזיאל אשר בעמוקה לפעול עבורו ישועה, את אברכי כולל "שומרי החומות" הוא ישלח לציון רבי מאיר בעל הנס בטבריא, וכן הלאה על זה הדרך.

אמנם הרבה פעמים לחרדתו הרבה... בפועל הוא מרגיש שכל זה לא עזר, במציאות הוא רואה ששערי רחמים ננעלו בפניו ואין שומע ומקשיב אליו ואין הוא נושע בתפילותיו רח"ל! ואז יתכן שיבא בטענה חלילה כלפי מעלה, ויתחטא לפני קונו בדמעות שלישי ויאמר: רבוש"ע! מה זאת היה לי? - הלא אבינו אתה! כמה תפילות ערכו לרפואת בני! כמה טירחות ודמים תרתי משמע הוצאתי על ענין התפילה שכה גדול כוחה - ובפרט בעת צרה רח"ל - ולמה אם כן ננעלו עלי דלתות שמים! אין קול ואין עונה! הרי ידעתי תמיד שאתה רחום וחונן ושומע לתפילת כל פה!...

אמנם! דע יהודי יקר - המזלזל בדבר - אינו יכול ליהנות ממנו אף כשהוא צריך לו, מדוע באת אלי כאשר צר לך?! הרי אתה מזלזל ב'תפילה', ומראה שהתפילה אינה חשובה אצליך כל כך, שכן הינך שח בשעת התפילה! ולא די לך בעצם השיחה, אלא אתה עוד מחטיא אחרים ומבלבלם בהבליך - ישנם כאלה היוצאים אל הפרוודור בשעת התפילה ומשוחחים שם! - ואף כאשר הבעל תפילה עומד כבר בקריאת שמע, הם אינם מפסיקים משיחתם, ובכך עושים חוכא ואטלולא מכל התפילה! והתפילה אינה חשובה כל כך שיתפללו כעומד לפני המלך - וכאשר מבואר היטב בשו"ע או"ח - איך רוצים שבשעת דחקם יקשיבו בשמים למה שהם מבקשים ומתפללים?! - ועליהם לדעת כי אם מזלזלים בדבר - לא יוכלו שוב ליהנות ממנה כשיצטרכו לכך!

ומדה טובה מרובה, השומר את עצמו ומתחזק בעת התפילה לבלתי לשוחח ומתפלל בכוונת הלב, יהא לבו סמוך ובטוח שיקשיב ה' לכל משאלות לבו.

וכבר כתבו על הפסוק (שמות י"ד, י"ד): ה' ילחם לכם ואתם תחרישון" - דהיינו, שהקב"ה יעשה הכל למענך, אמנם זאת בתנאי ש'ואתם תחרישון" - שאתם תשתקו בעת התפילה ולא תדברו דברים בטלים - ואז ימלא ה' כל משאלות לבו לטובה ולברכה, להיוושע בדבר ישועה ורחמים אכי"ר.